

Şelale

CUMHURİYET GÜLHİZAR-OSMAN SARICA ORTAOKULU VE İMAM HATİP ORTAOKULU

Bilim, Kültür, Edebiyat ve Sanat Dergisi

Aralık 2021

Yıl 7 Sayı 7

BU MİLLET BİR DESTAN YAZDI

15 TEMMUZ DEMOKRASİ ZAFERİ VE ŞEHİTLERİ ANMA

15
TEMMUZ
2016

Şelale Dergisi

15 TEMMUZ ÖZEL SAYISI

Başyazı**15 TEMMUZ**

Sen vatan kahramanı, demokrasi şehidi,
Yine bir tarih yazdın dünya bunun şahidi.
Bir mucize yarattın 15 Temmuz gecesi,
Can verdi vatan için, yoktu bunun ötesi...

Sevgili okurlar,

Okulumuz kültür, sanat, edebiyat ve bilim dergisi ŞELALE'nin özel sayısı ile birlikteyiz. 15 Temmuz temalı güzel bir çalışma...

15 Temmuz 2016 gecesi Paralel Devlet Yapılanması tarafından düzenlenen hain darbe girişimi, Türk milletinin direnciyle bertaraf edildi. 251 vatandaşımızın şehit olduğu karanlık gecede yaşananlar hafızamızdaki tazeliğini korumaktadır. Kahramanlarımız Şehit Ömer HALİSDEMİR, Şehit Yasin Naci AĞAROĞLU ve yüzlerce şehidimize selam olsun.

Dergimize katkı sağlayan öğrencilerimize ve çalışma arkadaşlarına teşekkürlerimizi sunarım. En kısa zamanda görüşmek ümidiyle.

Eyup SARICALAR
Okul Müdürü

Şelale

**CUMHURİYET GÜLHİZAR-OSMAN SARICA
ORTAOKULU VE İMAM HATİP ORTAOKULU
BİLİM, KÜLTÜR, EDEBİYAT VE SANAT DERGİSİ**

Yıl:7 Sayı:7
Aralık 2021

SAHİBİ

Cumhuriyet Ortaokulu
Adına İmtiyaz Sahibi
Eyup SARICALAR
(Okul Müdürü)

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Kevser BAYAR

EDİTÖR

Huriye KEMİ

SEÇME KURULU

Mustafa Doruk DEMİR
Eymen AŞCI
Mehmet Ege YALÇIN
Cemre ÇAPACI
Ceren KÖYLÜ

İNCELEME KURULU

Hüseyin KILINÇ
(Türkçe Öğretmeni)
Altan BAYINDIR
(Türkçe Öğretmeni)
Ümran Özdemir ACAR
(Türkçe Öğretmeni)
Yusuf UYGURALP
(Türkçe Öğretmeni)
Ayşe Aktaş PATİR
(Türkçe Öğretmeni)

MİZANPAJ

Zühtü BÜLBÜL

(Görsel Sanatlar Öğretmeni)

ADRES

Uzunoluk Mahallesi Cumhuriyet Caddesi No:7
Korkuteli / ANTALYA Tel: 0 242 6432320

BİZE ULAŞMAK İÇİN

www.korkutelicumhuriyetoo.meb.k12.tr
07cumhuriyet@gmail.com

15 TEMMUZ KAHRAMANLARI

FETÖ üyelerinin 15 Temmuz'da hayata geçirmeye çalıştığı darbe girişiminin başarıya ulaşmamasının ardında, yüzlerce kahramanlık hikayesi yatıyor.

Vatandaşlarla canlarını ortaya koyarak teröristlere karşı vatan savunması yapanlar arasında yer alan biri emekli iki polis, gösterdikleri fedakarlık ve görev bilinçleriyle unutulmayacaklar listesine adını yazdırdı.

ZAFER KOYUNCU

Darbe girişiminin olduğu 15 Temmuz gecesi Emniyet Genel Müdürlüğü Dikmen binasında görevli polis memuru Aşkın Koyuncu, üstlerinin talimatı üzerine buranın savunmasında yer aldı.

Görev yaptığı saatlerde Özel Harekat Daire Başkan Yardımcısı eşi Zafer Koyuncu'dan haber alamayan Aşkın Koyuncu, hayat arkadaşının şehit olduğunu hissettiği halde, sabaha kadar görev yerini terk etmedi. Eşi Zafer Koyuncu ise teröristlerin saldırısı sırasında Gölbaşı'nda şehit oldu.

ÖZEL ARACIYLA TAKİP ETTİ

Darbe girişiminin başarılı olmadığını anladıktan sonra izlerini kaybettirmek için her yolu deneyen FETÖ üyelerinden 6'sı, emekli bir emniyet müdürünün dikkati ve ısrarı sayesinde yakalandı.

FETÖ üyelerinin bulunduğu Akıncı Üssü'nden 16 Temmuz saat 16.30 sıralarında 6 kişinin tel örgülerden atlayarak kaçmaya çalıştığını gören emekli emniyet müdürü , durumu hemen yetkililere ilettili.

ÖMER HALİSDEMİR

Şehadet emrini kahramanca gözünü kırpmadan yerine getirdi, darbeci hainlerin kurşunlarıyla şehit düştü. Astsubay Başçavuş Ömer Halisdemir, evli ve iki çocuk babasıydı. Özel Kuvvetler askeri Ömer Halisdemir, yurt içi ve yurt dışında birçok görevde yer aldı. 15 Temmuz gecesi Özel Kuvvetler Komutanı Zekai Aksakallı paşanın, darbeci generali "vur" emrini yerine getirerek darbe girişiminin engellenmesinde büyük rol oynadı. Şehit Astsubay Ömer Halisdemir, Özel Kuvvetler Komutanlığı'na yanındaki korumalarıyla birlikte girerken darbeci generali vurarak öldürdü. Darbeci hainler tarafından 30 kurşunla şehit edildi. Kahraman asker Ömer Halisdemir'in cenazesi Niğde'nin Bor ilçesine bağlı Çukurkuyu kasabasında son yolculuğuna uğurlandı.

MUSTAFA CAMBAZ

53 yaşındaki Mustafa Cambaz, Yenişafak Gazetesi'nde foto muhabiriydi. Batı Trakya'nın Gümölcine kentinde doğan Mustafa Cambaz, Yunan ordusunda askerlik yapmayı reddettiği için Yunanistan vatandaşlığından çıkarılmıştı. Evli ve bir çocuk babasıydı. Şehidin eşi, "Gitme dedim ama 'Bu olaylar başlamışken beni evde tutamazsın' dedi." ifadesini kullandı. Sosyal medya adresinden, "Başkomutan Erdoğan'ın isteği ve emriyle sokağa çıkıyoruz." mesajını paylaştı. Ardından darbecilere karşı direnmek için sokağa çıktı. Çengelköy Karakolu'nu basan darbeciler tarafından göğsünden iki kurşunla şehit edildi. Şehit olduğunda vatansızdı, 15 Ağustos'ta Bakanlar Kurulu kararıyla Türk vatandaşlığına alındı. Türkiye'deki tüm ulu camileri bir kitapta toplamak hayallerinden biriydi.

Mustafa Doruk DEMİR

ADIM ADIM

15 TEMMUZ GECESESİ YAŞANANLAR

15 Temmuz 2016'da Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ) / Paralel Devlet Yapılanması (PDY) tarafından düzenlenen hain darbe girişimi, Türk Milleti'nin direnişiyle bertaraf edildi. Hain darbe girişiminin üzerinden 4 yıl geçti ancak 251 vatandaşın şehit olduğu, 2196 vatandaşın da gazi olduğu karanlık gecede yaşananlar hafızalardaki tazeliğini koruyor. Bu kara günde Şehit Ömer Halisdemir'in yazdığı gibi onlarca kahramanlık öyküsü ortaya çıktı ve darbe girişimi durduruldu. 15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİNDE YAŞANANLAR

Saat 16.16: Kara Havaçılık Komutanlığı'nda görevli bir subay MİT'e giderek, FETÖ üyesi askerler tarafından MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın alınması için kuruma saldırı olacağını ihbar etti. Fidan, Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Yaşar Güler'i telefonla aradı, konu hakkında bilgi verdi.

Saat 17.32: Hakan Fidan tarafından Karargah'a gönderilen müsteşar yardımcısı Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Yaşar Güler'i bilgilendirdi. Orgeneral Güler, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar'a detaylı bilgi verdi ve MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ı karargaha davet etti.

Saat 18.10: MİT Müsteşarı Hakan Fidan, Karargah'a giderek komuta kademesiyle görüştü. Gelen ihbarın daha büyük bir planın parçası olabileceğini söyledi.

Saat 18.30: Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar, TSK Harekat Merkezi'ni aradı, havada bulunan araçların indirilmesi emrini verdi.

Saat 19.26: MİT Müsteşarı Hakan Fidan, Marmaris'te bulunan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı aradı, kendisine ulaşamayınca koruma müdürüyle görüştü. Cumhurbaşkanı'nın güvenliğiyle ilgili bir problemin olup olmadığını ve ilave güvenlik tedbirlerine ihtiyaç duyup duymadıklarını sordu.

Saat 20.22: MİT Müsteşarı Hakan Fidan, Karargah'tan ayrıldı.

Saat 20.23: Akıncı 4. Ana Jet Üs Komutanlığı'nda toplanan 33 Özel Kuvvetler görevlisi Karargah'a doğru harekete geçti.

Saat 20.46: Darbenin gece saat 03.00'te başlayacak olması nedeniyle Karargah'tan erken ayrılan Genelkurmay Strateji Daire Başkanı Tümgeneral Mehmet Dişli, özel aracıyla geri döndü.

Saat 21.00: Tümgeneral Mehmet Dişli, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar'ın makam odasına girerek, kendisine "Komutanım operasyon başlıyor, herkesi alacağız, taburlar, tugaylar yola çıktı, biraz sonra göreceksiniz" diyerek darbeyi tebliğ etti. Hulusi Akar'ın söylenenlere tepki gösterdi ve bu girişimi hiçbir şekilde desteklemediğini belirtti. Geri adım atmayan Dişli, odanın dışına çıkarak hazır durumda bekleyen ekibe, komutana müdahale etmeleri emrini verdi.

Saat 22.05: Darbeci askerlerin kontrolündeki uçaklar Ankara'da alçak uçuş yaptı.

Saat 22.10: Köprüyü kontrol altına almak için Kuleli Askeri Lisesi Komutanlığı'ndan hareket eden FETÖ'cülerin komutasındaki askeri birlik Boğaz Köprüsü'nü tek yönlü trafiğe kapattı.

Saat 22.30: Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tüm emniyet mensupları acil olarak göreve çağırıldı.

Saat 22.35: Atatürk Havalimanı'na tanklarla gelen askerler kontrol kulesine girdi.

Saat 23.10: Başbakan Binali Yıldırım, yaşananları 'kalkışma' olarak niteleyerek, "Türk ordusu içerisindeki bir grubun darbe girişiminde bulunduğunu" duyurdu.

Saat 23.25: Darbecilerin sosyal medyaya erişimi engellendi ancak erişim engeli kısa bir süre sonra kaldırıldı.

Saat 23.37: Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Yaşar Güler, darbeci Cemil Turhan ve iki Özel Kuvvetler personeli tarafından elleri ve kolları bağlı vaziyette, Halil Gül'ün pilotluğunu yaptığı helikoptere bindirilerek Akıncı Üssü'ne götürüldü. Saat 23.44: Darbecilerin WhatsApp'taki "Yurtta Sulh" grubundan "İstanbul Moda Deniz Kulübüne müdahale lazım, generaller var, derdest edilecek" şeklinde bir mesaj atıldı.

Saat 23.45: Darbe girişimi yapan grup, TSK'nın akredite gazetecilerle iletişim için kullandığı e-posta hesabından "Kontrolün tam olarak ele alındığına" dair mesaj gönderdi.

Saat 23.50: Ankara'nın dört bir yanından güçlü patlama sesleri geldi. Darbe girişimine tepki gösteren vatandaşlar sokaklara dökülmeye başladı.

Saat 00.04: Cumhurbaşkanı ilk açıklamasını yapmaya başladı. Açıklamadan hemen sonra ise sozcu.com.tr'nin İstanbul'daki merkezine telefonla ulaşmayı başaran muhabir arkadaşımız Gökmen Ulu, 'SON DAKİKA' haberi olarak bu tarihi gelişmeyi yazdırdı ve Erdoğan'ın çağrısı "saat 00:13'te" sozcu.com.tr'de 'SON DAKİKA' haberi olarak 1'inci manşetten yayınlandı.

Saat 00.15: Darbeci askerler TRT binasını basarak, haber spikeri Tijen Karas'a Yurtta Sulh Konseyi adına korsan bildiri okuttu. Saat 00.24: Erdoğan, sozcu.com.tr'nin Türkiye'ye duyurduğu çağrısı saat 00:24'te yani 'haberimizden 11 dakika sonra' CNN Türk'e Facetime'la bağlanarak Hande Fırat aracılığıyla da duyurdu.

Saat 00.33: Akıncı Üssünden iki F-16 daha izinsiz kalktı.

Saat 01.00: Darbe girişiminde bulunan kişiler hakkında Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı'nca soruşturma başlatıldı ve gözaltı kararı alındı.

Saat 01.10: Sikorsky tipi askeri helikopter TÜRKSAT uydu istasyonunu vurdu.

Saat 01.13: Diyarbakır'dan gelen Özel Kuvvetler Grup Komutanı Tuğgeneral Semih Terzi'nin uçağı Etimesgut Havalimanı'na indi. Özel Kuvvetler'i ele geçirmeye çalışan Terzi, Astsubay Başçavuş Ömer Halisdemir tarafından başından vurularak etkisiz hale getirdi. Darbeci hainlerin silahından çıkan kurşunlarla şehit düşen Halisdemir, bu hamlesiyile darbe girişiminin kaderini de değiştirdi. Saat 01.21: İçişleri Bakanı Efkân Ala, Genelkurmay Başkanlığı, TSK ve polislin ülkedeki darbe girişimine müdahale ettiğini açıkladı ve darbe planlayıcılarını 'çete' olarak tanımladı.

Saat 01.40: Boğaziçi Köprüsü'nü geçmeye çalışan protestocuların üzerine ateş açıldı, camilerden sela okunarak halka darbe girişimine karşı sokaklara çıkma çağrısı yapıldı.

Saat 02.21: Ankara Emniyet Müdürlüğü'nede vuran ve en az 17 polisin şehit olmasına neden olan askeri helikopter Gölbaşı'nda düşürüldü.

Saat 02.25: İstanbul Taksim Meydan'ında mevzilenen bir grup asker, giderek sayıları artan protestocuları dağıtmak için havaya ateş açtı. Saat 02.50: F-16'lar ve askeri helikopterler TBMM binasını vurmaya başladı. Meclis'in giriş kapılarının yakınlara dört bomba atıldı. Milletvekilleri ve basın mensupları sığınağa geçti.

Saat 03.00: TRT yeniden yayına döndü. TRT Genel Müdürlüğü binasını ele geçirmeye çalışan FETÖ mensubu askerler gözaltına alındı.

Saat 03.14: TÜRKSAT Gölbaşı Yerleşkesi FETÖ mensubu pilotlar tarafından bombalandı. Yerleşkeye dört adet MK-82 bombası atıldı.

Saat 03.20: İstanbul'da darbecilerin kontrolündeki savaş uçakları alçak uçuşmaya başladı.

Saat 03.30: Darbeci askerler Doğan Medya Center'ı basarak CNN Türk'ün yayını kesti.

Saat 04.00: Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, savaş uçaklarından gizlenmek için yolcu uçağıyla İstanbul'a geldi.

Saat 04.07: Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Atatürk Havalimanı'nda kendisini karşılayan kalabalığa "Bu bir ayaklanma, ihanet, vatana ihanet hareketidir. Bunun bedelini çok ağır ödeyecekler" dedi.

Saat 05.00: Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı darbeyi planlayanlara ve içinde bulunanlara darbeye teşebbüs suçundan soruşturma başlattı. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı da darbecilerin darbe başarılı olduğunda kullanacakları sıkıyönetim planından harekete geçerek birçok kişi hakkında yakalama kararı çıkarttı.

Saat 06.26: Cumhurbaşkanlığı Külliyesi çevresinden dumanlar yükseldi.

Saat 06.42: Boğaz Köprüsü'nde barikat kuran darbeci askerler teslim oldu.

Saat 07.52: Genelkurmay karargahından çıkan bir tanktan, barikat kuran kamyonlara ateş açıldı. Saat 11.01: Genelkurmay Başkanı Vekili Orgeneral Ümit Dündar, "Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız, Bakanlarımız ve TBMM, TSK ile tam bir dayanışma içinde demokrasinin ve hukukun yanında yer alarak bu darbe girişimini önlemiştir" şeklinde bir açıklama yaptı.

Keşer BAYAR ve Tuğçe ÇOBAN

VATAN ŞEHİDİ

YASİN NACİ AĞAROĞLU

22 yaşındaki Yasin Naci Ağaroğlu, üniversite sınavında derece yapmış öğrencilerden biriydi. Ankara Hukuk Fakültesi'nde son sınıftaydı, ortalamasını yükseltmek için tek dersi bütünlüme bırakmıştı. Bir yandan da Açıköğretimde İlahiyat okuyordu.

Darbe girişimini duyunca, sokağa çıktı. Uçaklara, hava bombardımanına, tanklara, hain saldırıya karşı Meclis'i, Genelkurmay'ı, Türkiye'yi korumaya koştu. Genelkurmay Kavşağı'nda helikopterden açılan ateş sonucu şehit düştü. Şehit Yasin Naci Ağaroğlu için ilçemizde düzenlenen törene yaklaşık 50 bin kişi katıldı. Yasin Naci Ağaroğlu'nun ismi ilçemizdeki imam hatip lisesine ve İzmir Ödemiş'te bir imam hatip ortaokuluna verildi.

Vatanımızın bekası, milletimizin huzuru için şahadete yürüyen kahraman vatan şehidimizi minnetle ve şükranla yâd ediyoruz.

ÖMER HALİSDEMİR KİMDİR?

Ömer Halisdemir 20 Şubat 1974'te Bor, Niğde'de doğmuş, 16 Temmuz 2016 Gölbaşı, Ankara'da hayatını kaybetmiş Türk askeridir. 2016 Türkiye askerî darbe girişimi sırasında Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda görevliken komutanlığı ele geçirmeye çalışan darbe yanlısı Tuğgeneral Semih Terzi'yi göğsünden vurarak öldüren ve ardından diğer darbe yanlısı askerler tarafından vurularak öldürülen koruma astsubayıydı. Kendisine vur emri, Özel Kuvvetler Komutanı Zekai Aksakallı tarafından verildi.

Yedi çocuklu bir aileden gelen Ömer Halisdemir, çocukluğunu Bor, Niğde'nin Çukurkuyu beldesinde geçirdi. Çukurkuyu'da okul sonralarında çobanlık yaptı. Hatice Halisdemir ile olan evliliğinden Elifnur ve Doğan Ertuğrul adlarında iki çocuğu dünyaya geldi. Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde Türkiye sınırları içinde ve dışında çeşitli görevlerde yer aldı. Babası Hasan Hüseyin Halisdemir'in aktardığı bilgiye göre, 2016 Türkiye askerî darbe girişimi sırasında öldürdüğü komutan Semih Terzi ile birlikte daha önceden Afganistan'da görev yapmıştı

ŞAHADETİ

16 Temmuz 2016'da darbe girişimi sırasında Özel Kuvvetler Komutanlığı'na girmeye çalışan Özel Kuvvetler Komutan Yardımcısı Tuğgeneral Semih Terzi'yi, Özel Kuvvetler komutanı Korgeneral Zekai Aksakallı'dan aldığı emir üzerine göğsünden vurarak öldürdü. Bunun üzerine Semih Terzi'nin korumalarından Binbaşı Fatih Şahin ve Üsteğmen Mihrali Atmaca da otuz kurşunla Halisdemir'in hayatına son verdi. Daha sonra ise darbe yanlısı astsubaylar Nedim Şahin ve Gökmen Ata ölü ele geçirilmiş; otuz altısı ise teslim alınarak Gölbaşı Sulh Ceza Hâkimliği'nce tutuklanmıştır.

Habertürk, Hürriyet ve Takvim gazeteleri dahil olmak üzere çeşitli Türk basın kuruluşları, Halisdemir'den "darbe girişimin seyrini değiştiren isimlerden biri" diye bahsetti. 24 Ağustos 2016'da başlayan Fırat Kalkanı Operasyonu'na katılan Özel Kuvvetler Komutanlığı'na bağlı askerler ise üniformalarına "Şehit Ömer Halisdemir" yazan apoletler takmıştı

ANISI

Halisdemir'in vurulduğu nokta özel bir kaplama ile koruma altına alınarak çiçeklerle süslendi. Dursun Ali Erzincanlı, Halisdemir'in öldürülmesi sonrasında kendisine atfen "30 Kuş" adlı bir şiir yazdı ve bu şiire bir klip çekildi. Ömer Halisdemir'i anlatan "30 Kuş" adlı şiirle aynı isme sahip bir kısa film de yapıldı. Ağustos 2016'da Toroslar, Mersin'deki Şehitler Parkı'na kaide ve gövde uzunluğunun toplamı 4.60 metre olan bir heykeli dikildi. Daha sonra Türkiye'deki birçok meydan, cadde, okul ve öğrenci yurdu gibi yerlere kendisinin adı verildi. Ayrıca Niğde'de kendisi için bir hatıra ormanı da oluşturulmuş ve şehirdeki üniversiteye de adı verilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Darbe Tarihi

Ülkemizde askerî müdahaleler, tarih boyunca kimi zaman ordunun kurumsal olarak, kimi zaman ise bazı yüksek rütbeli subayların kendi başlarına inisiyatif olarak sivil yönetime el koyma girişimleri olarak vuku bulmuştur. Bunlardan bazıları başarıya ulaşmış, bazıları ise yalnızca hükümete yapılan bir uyarı olmakla kalmıştır. İşte son günlerde içinde bulunduğumuz ortamı anlamak için mutlaka bilmemiz gereken, Türkiye'de gerçekleşmiş askerî müdahaleler ve müdahale girişimleri:

1. 1913 Bab-ı Ali Baskını

Olayın yaşandığı tarihlere Balkan Savaşları'nda alınan hezimetler bütün halkın ve muhaliflerin sinirlerini germişti. Bulgarlar neredeyse Edirne'yi alacak duruma kadar gelmişlerdi. Halk bu durum karşısında Sadrazam Kamil Paşa Hükümeti'ni sorumlu tutmaktaydı. Netice itibarıyla savaşın alınan kötü neticeler sebebiyle, İttihat Ve Terakki önderliğinde ihtilal hazırlıkları başlamıştı. 23 Ocak 1913 günü o zamanlar binbaşı olan Enver Bey önderliğinde Bab-ı Ali'ye girildi.

Dönemin Harbiye Nazırı Nâzım Paşa silahla vurularak öldürüldü. Sadrazam Kamil Paşa'ya ise zorla istifa mektubu imzalatıldı. Mektup, padişah V. Mehmed tarafından kabul edildi. Yeni Sadrazam ise, 31 Mart Vakası sırasında da büyük başarılar gösteren Mahmut Şevket Paşa oldu. Bu olay Modern Türkiye Tarihi'nin ilk ihtilali olarak değerlendirilmektedir.

2. 27 Mayıs 1960 İhtilali

1946 yılında çok partili hayata geçen Türkiye, 1950'de yüksek bir oyla iktidara gelen Demokrat Parti yönetimindeydi. İlk yıllarda pek bir sorun çıkmasa da Demokrat Parti iktidarının ikinci döneminden sonra, başta üniversite öğrencileri olmak üzere halkın birçok kesimini uygulanan politikalara karşı çıkmaya başlamıştı. Temelde insanların hoşuna gitmeyen şey, uygulanan baskı ve sansür politikalarının yanında, Atatürk ilke ve inkılaplarından uzaklaşılması idi. Nitekim askerî müdahale, 27 Mayıs 1960 gecesi patlak verdi.

Müdahale, 37 subay tarafından planlanmıştı. Bu olay sonraları Genç Subaylar İhtilali olarak da anılacaktı. Orgeneral Cemal Gürsel hareketin başına geçti. Cumhurbaşkanı Celal Bayar ve Başbakan Adnan Menderes tutuklandılar. 1961 yılında yeni anayasa kabul edildi, Yassıada'da yargılanan Adnan Menderes ve birçok siyasi idama mahkum edildi. Celal Bayar yaşı sebebiyle müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Türkiye Cumhuriyeti, senato gibi yeni siyasi kavramlarla tanıştı

3. 22 Şubat Ayaklanması

Olay, Harp Okulu Komutanı Kurmay Albay Talat Aydemir'in, o yıl Harp Okulu'nu bitirme döneminde bulunan 600 kadar asteğmeni toplayarak son günlerde yaşanan olayları anlatmasıyla başlamıştır. Çünkü 20 Şubat günü Hükümet ve Genelkurmay, beliri birlik kumandanları için süratle atama ve gözetlme alma işlemleri başlatmıştı. Bunun üzerine harp okulu öğrencileri, komutanlarını teslim etme kararı alırlar ve 22 Şubat tarihinde Talat Aydemir ve arkadaşları, ordu içindeki 27 Mayısçıların tasfiyesi için, 20 Şubat günü atama ve gözetlme almalarına karşı bir direniş başlatır. Ancak netice olarak Talat Aydemir'in atamaların durdurulması yönündeki ısrarını İsmet İnönü kabul etmez ve Aydemir gözetlme alınır, öğrenciler ise memleketlerine gönderilir.

4. 12 Mart 1971 Muhtırası

1969 seçimlerinden sonra Süleyman Demirel yönetimindeki Adalet Partisi iktidara gelmişti. Cumhuriyet Halk Partisi ise ana muhalefet konumundaydı. Fakat 1968 yılından beri süre gelen anarşi ve terör olayları ülkeyi gündün güne yıpratmaktaydı. Sık sık yaşanan öğrenci hareketlerine karşı, polis ile üniversite öğrencileri arasında çatışmalar vuku buluyordu. Bu güvenlik zafiyetlerinin yaşandığı düzensiz ortam, ordunun müdahalesini hazırlayan temel etkeni.

Sonuç olarak 12 Mart 1971 tarihinde Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç, Kara Kuvvetleri Komutanı Faruk Gürler, Deniz Kuvvetleri Komutanı Celal Eyceoğlu ve Hava Kuvvetleri Komutanı Muhsin Batur tarafından Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a bir muhtıra verildi. Mektupta hükümetin istifası isteniyordu. Bunun üzerine Başbakan Süleyman Demirel istifasını sundu. Yeni kurulacak partiler üstü hükümet için CHP Kocaeli Milletvekili Nihat Erim, Başbakan seçildi. 26 Mart günü CHP'ye istifasını sunarak başgimsiz bir başbakan sıfatıyla partiler üstü kabineyi kurdu.

5. 1980 Askerî Müdahalesi

1971 muhtırası tam olarak amacına ulaşamamıştı. Ülkedeki terör, anarşi ve milli güvenliği tehdit eden unsurların önüne geçilememişti. 1972 yılında başta Deniz Gezmiş gibi birtakım devrimcilerin idamı üzerine olaylar daha da alevlenmiş, silahlı çatışmalar artmıştı. Artık ülkede neredeyse her gün bir bomba patlıyor, bir kahve taranıyordu. Sağ ve sol görüşlü gençler üniversitelerde birbirlerine saldırıyordu.

Temmuz 1980 tarihinde Nihat Erim'in suikasta uğraması da olayların patlak verdiği bir dönüm noktasıydı. Sonuç itibarıyla 12 Eylül 1980 gecesinde, düzenli bir biçimde Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından devlet yönetimine el koyuldu. İhtilal bildirgesi sabaha karşı Genelkurmay Başkanı Kenan Evren tarafından televizyonlardan bizzat duyuruldu. 1961 anayasası uygulamadan kaldırıldı ve bütün siyasi partiler kapatıldı. 1982 yılında Türkiye Cumhuriyeti tarihini değiştirecek yeni bir anayasa tasarlandı.

6. 28 Şubat Süreci

Necmettin Erbakan'ın başbakan, Tansu Çiller'in ise dışişleri bakanı olduğu 28 Şubat 1997 tarihinde toplanan Milli Güvenlik Kurulu'nun irticaçı karşı başlattığı ordu ve bürokrasi merkezli bu süreç, post-modern darbe olarak da adlandırılmıştır. Bu dönem başlıca 'gericilikle' mücadeleyle sahne olmuş, başörtüsü yasaklanmış, pek çok öğrenci ve kamu personeli başörtülü oldukları gerekçesiyle devlet kurumlarından uzaklaştırılmıştır. 'İrticaçla mücadele eylem planı' ile anılan bu süreçte verilen kararların ve yaptırımların uygulanıp uygulanmadığı denetlemek için Çevik Bir öncülüğünde Batı Çalışma Grubu kurulmuş, 28 Şubat sürecinin yargılamaları için daha sonra Ergenekon davaları süreci başlamıştır.

7. 27 Nisan e-muhtırası

27 Nisan 2007 tarihinde, saat 23:20'de Genelkurmay Başkanlığı tarafından yapılan basın açıklaması ile Türkiye Cumhuriyeti devletinin, başta laiklik olmak üzere, temel değerlerinin aşındırılmakta olduğu belirtilmiştir. Kamuoyunda hakim olan görüş, basın açıklamasının bir muhtıra mahiyetinde olduğu yönündedir ve internet aracılığıyla yapıldığı için açıklamaya 'e-muhtıra' adı verilmiştir.

8. 15 Temmuz 2016 Darbe Girişimi

Akşam yaşanan olay, saat 22.00 sularında İstanbul'daki boğaz köprülerinin askerler tarafından kapatılmasıyla patlak verdi. Başkent Ankara'da F16 uçakların alçak uçuşları ve helikopter seslerinin duyulmasıyla gerilim arttı. İstanbul ve Ankara başta olmak üzere birçok şehirde tanklar sokaklara indi. Başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, Başbakan Binali Yıldırım, Eski Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve mevcut Bakanlar, canlı yayınlara telefonla bağlanarak halkı sokağa çıkmaya davet etti.

Halk bu çağrıya uyararak meydanlara akın etmeye başladı. Bazı vatandaşlar tankların önünü kesti ve durdurulan tankların üzerine çıktı. Asker, polis ve sivil halk arasında yaşanan bu gerilim, sabah 06.00 sularında Boğaziçi Köprüsü üzerindeki askerlerin silah bırakmasıyla yumuşadı. Ancak gece boyunca pek çok asker ve polis ve sivil vatandaş hayatını kaybetti. Yaşananlar ise çoktan Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki acı olaylar arasındaki yerini aldı.

Eymen AŞCI ve Mehmet Ege YALÇIN

Okulumuzda 15 Temmuz Köşesi